

múzeum kiállításainak segítségével. Nemcsak az erdő nagyvadjaival (gímszarvas, őz, muflon, stb.), de az erdei dagonya apró élőlényeivel (pl. ebihal, csíkbogár, szúnyoglárva, unka, stb.) is megismerkedhettünk a gyerekekkel közösen. Múzeumpedagógiai foglalkozással maradandó élményt nyújtunk a gyerekeknek, és bebizonyítja, hogy érdemes kilépni az óvoda falai közül, hisz a múzeum, mint tanulási környezet, példát adhat az élményekben, tapasztalásban gazdag ismeretközvetítésre. A múzeum a mai világban egyre inkább a kulturális, természeti kincsek megőrzőjévé válik.

A múzeum a környezeti nevelés szellemében épült kiállításra alapozva múzeumpedagógiai programot állít össze, tart fent, és így széles körben tudják megszólítani a gyerekeket és a felnőtteket. Ilyen foglalkozáson vettünk részt óvodásainkkal, melyen múzeumpedagógus vezetésével történt meg az ismeretek átadása, elsajátítása. A környezeti nevelés nem mindig elsődleges célként jelenik meg, hanem rejtetten, a tevékenységekbe ágyazottan. A program, a múzeum épülete, berendezései, a teljes múzeumi környezet összességében is nevelően hat a gyerekekre. A foglalkozás a csoportnak a gondolkodás, cselekvés kincsesbányája volt. A múzeum egy korszerű tanulási környezet, amely különösen alkalmas arra, hogy képesség csoportokat fejlesszen, miközben megismerik hazánk erdei élővilágát: kreativitás, kommunikáció, együttműködés, probléma megoldás és tanulási képességek fejlesztését. Ebben segített a gyűjtemény, illetve a múzeumpedagógus előadása, játécai. Az előadás alatt nem csupán szemléltetésre, hanem cselekvésekre is alkalma volt a gyerekeknek.

A gyerekek számára könnyen érthető információkat kaptak az állatok felépítéséről, változatosságról (egy élőlény, több példány), elterjedésükről, fejlődésmenetükről. A kiállításban a karnyújtásnyira lévő tárgyak bűvöletében a gyerekek fogékonyabbá váltak az ökológiai problémák iránt. Szabadon kérdezhettek, vitatkozhatta, csiszolva beszéd technikájukat. Figyeltünk a kérdések helyes megválasztására is, mivel a nyitott kérdések nagyon sok válaszra adnak lehetőséget, így könnyebben kapcsolódhatnak be a beszélgetésekbe. A foglalkozás során a gyerekek felfedezhették, hogy mindannak, amit a könyvekben láttak, valóságtartalom van, így képesek voltak alapvető összefüggések felismerésére is. A foglalkozás megszervezésénél felvettük a kapcsolatot a múzeumpedagógussal, akivel már nem ez az első találkozásunk, mert az előző nevelési évben, 2014 tavaszán kétszer is voltunk foglalkozásokon. A regisztrációt e-mailban küldtük el az időpont véglegesítésével, a csoport nevével, létszámával. Szakmailag is fel kellett készülnöm, hogy a gyerekek kérdéseire kielégítően tudjak válaszolni. A látogatás előtt beszélgettünk élményeikről, az előző látogatásokról, és az eltelt időben, ki volt a családdal a múzeumban. Megbeszéltük azt is, hogy hova fogunk menni, mit fogunk csinálni, milyen járműveken fogunk közlekedni. Megbeszéltük, hogy hogyan kell viselkedni a múzeumban, és a járműveken. A látogatás segítette a közösségi kapcsolatok alakulását, segítették egymást, figyeltek egymásra.

Meséről, mesére, óvodások a könyvtárban:

Helyszín: Fővárosi Szabó Ervin, Terézvárosi Gyermekkönyvtár, 1061. Budapest, Liszt Ferenc tér 6.

A könyvek szeretetét nem lehet elég korán kezdeni. A mesék és történetek ott vannak velünk a kezdetek óta, egészen az első esti mesétől fogva, ami álomba ringatott bennünket. Az olvasás mellett, hogy kiváló kikapcsolódás, nagyon hasznos is lehet, főleg egy fejlődésben lévő gyermek esetében: frissen tartja az elmét, fejleszti a képzelőerőt és a szókincset, nem is beszélve a helyesírásról.

Számunkra már hagyomány, hogy a mese hetében mese délelőttiakat szervezünk. Olvastak már mesét nálunk a szülők, rendeztünk diavetítést és bábszínházat is, és könyvtárlátogatást. Ebben a környezetben pedig az ismert mesét hallgatni egészen más élmény.

Bábszínház látogatás:

A bábozást a babával játszó gyermek tevékenységéből vezethetjük le. Elsősorban játék, tehát felhőtlen örömet jelent a gyermek számára, játékos módon sajátít el ismereteket, teremt kapcsolatot a világgal, a közeli és a távoli környezettel, s élményeit, benyomásait játékosan dolgozza fel. A bábjáték sokoldalú, komplex hatása miatt nagyon alkalmas módszer a gyermeki személyiség fejlesztésére. Segít a kapcsolatok kialakításában: sok idegen hatás között egy kis bábuval előbb képes kapcsolatot teremteni, mint az ismeretlen felnőttel. A játszó gyermek pedig nemcsak a bábuhoz kapcsolódik, hanem mindenkihez, akit játszótársnak vél, így olyan utat nyit meg gyermek és felnőtt, gyermek és gyermek között, amely addig zárva volt.

Fejleszti a beszédkészséget: A bennünket körülvevő környezetnek hihetetlenül nagy hatása van a beszéd kialakulására. A kisgyermek érzelmileg meleg, beszédes környezetben szinte észrevétlenül tanul meg beszélni, de bármilyen érzelemzavar lép fel benne, az beszédében is megnyilvánul. A bábjáték színes világa örömeztet, vidámságot kelt a gyermeki lélekben, s ez a beszédét is színesebbé teszi. A bábokkal történő mesedramatizálás, verselés, énekelgetés kiemelkedően fejleszti a gyermek beszédkészségét. Fejleszti a ritmusérzékét. Az énekes, mondókás bábozás során az egyenletes lüktetésre sétáló, táncoló maci, csemeténket is magával ragadja és ő is ringatózni tapsolni kezd a ritmus hatására. Része a vizuális nevelésnek: A bábjáték esztétikai hatású is, így alkalmas eszköze a vizuális nevelésnek. A bábu egyrészt látvány, melynek formái, színei keltik az első benyomást, másrészt mozgó figura.

A Budapest Bábszínház alábbi előadásait tekintettük meg az elmúlt nevelési években:

- Misi Mókus vándorúton
- Marcipán Cica
- Nyúl Péter

Az Erzsébetvárosi Önkormányzat a 2015-ös nevelési évben is szervez gyermekeink számára ingyenes Bábszínház látogatást, melynek keretén belül a Csizmas kandúr című előadást nézzük meg.

Bihari János Táncgyűttes: Kapcsolatunk már több éves, mivel TÁMOP pályázat keretén belül óvodánkkal vették fel a kapcsolatot, és segítik tehetséges gyermekeink tánctanulását, a népi játékok elsajátítását. A 2015-2016-os nevelési évben heti egy alkalommal jön tánctanár és segíti a népi játékok megvalósítását, és segít gyerekeink felkészítésében a Magyar Kultúra Napjára, vagy más kulturális tevékenységre a kerület programjai keretén belül.

2.4 Az óvodai nevelés terén megvalósult kulturális tartalmak részletes bemutatása a 2014-2015-ös nevelési év vonatkozásában (max. 5 oldal) (vö. Szempontrendszer 4. pont)

Óvodánk és óvodapedagógusaink elkötelezettek a kultúra átörökítésének tekintetében, ennek megvalósításának érdekében a 2014-2015-ös nevelési évben az alábbi tudatosan válogatott tartalmakat és eseményeket biztosítjuk és valósítjuk meg.

Az anyanyelvi fejlesztés és nevelés tekintetében, valljuk, hogy az anyanyelv, a beszéd a legfontosabb eszköze az önkifejezésnek, a társas kapcsolatok kiépítésének, az emberek közötti kommunikációnak, az alapvető kulturális technikák elsajátításának, így általános célunk az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés, a kommunikáció különböző formáinak differenciált fejlesztése a nevelőtevékenység egészében. Természetes körülmények között fejlesztjük a beszédet, a kommunikációs készséget. Az anyanyelvi

játékokat a mindennapi életbe tudatosan építjük be, építve a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára. Közös könyvnezegetés, beszélgetések, verselések, mesélés, mondókázás, éneklés.

Gyermeink gyakran találkozhatnak kortárs irodalommal, amelyeket leginkább mesék világán igyekszünk megszerettetni velük, gyakran kerülnek „feldolgozásra” „Lázár Ervin, Varró Dániel meséi, valamint diafilmeket keresztül, illetve az Alexandra könyvesbolt biztosította könyves bolt látogatások során Bartos Erika Bogyó és Babóca című meséi.

Ünnepeink, hagyományaink, jeles napjaink a természet körforgását, ismétlődő változását követik, melyet közös örömként élünk meg. A jeles napokat a hagyományok tükrében az adott eseményt megelőzően projekt módszer keretében dolgozzuk fel.

Óvodánk és óvodapedagógusaink minden erejükkel azon dolgoznak, hogy jó kapcsolatot építsenek ki különböző kulturális intézményekkel és társintézményekkel, valamint igyekeznek a szülőket olyan egységgé kovácsolni, hogy hétvégi kirándulások megvalósulhassanak, annak érdekében, hogy a gyermekek minél színesebb kulturális élményekhez jussanak.

A programok megvalósítására lehetőséget biztosít az óvoda pedagógiai programjában is megjelölt szabadjáték ideje, mely 9.30-tól 11.45-ig ad lehetőséget.

Óvodánk az alábbi intézményekkel ápol jó és szoros kapcsolatot, ezen intézményeket nyújtotta lehetőségeket használja ki sok esetben már hagyományként a 2014-2015-ös nevelési évben is.

Hagyományként minden évben megrendezésre kerül óvodánkban a mesehét. A projekt keretében a gyermekek ellátogattak a Szabó Ervin gyermek könyvtárba. Minden csoportban egy művészeteket és kultúrát kedvelő szülő mesefelolvasással és beszélgetéssel igyekszik a nyelv és mesék szeretetét és megértését elősegíteni. Szintén a mesehét keretében a gyermekek ellátogattak az Alexandra könyv palotában, ahol mesekönyveket nézegethettek és felolvasásra is sor került. A hét keretein belül szülői munkadélután szervezünk, ahol minden csoport megalkot egy bábót, amelye szereplője a mesehetet átható mesének, a hétzárásaként a megalkotott szereplőkkel színházat rendezünk, ahol óvodapedagógusaink a gyermekek segítségével a héten feldolgozott mesét előadják.

Óvodánk minden évben több alkalommal látogatást tesz a Néprajzi múzeumban, valamint szoros kapcsolatot ápol a Mezőgazdasági Múzeummal, ahol a gyermekek múzeum pedagógia előadáson vehetnek részt több témában.

A 2014-2015-ös évben a szülők együtt működésének köszönhetően hétvégi kirándulást tettünk a Szentendrei Skanzenben, ahol a népi kismesterségekkel ismerkedhettünk meg.

Óvodánk belvárosi elhelyezkedése lehetővé tette, hogy ellátogassunk a Róth Miksa emlékházban, ahol a gyermekeket elbűvölte a káprázatos üvegfestményeivel, illetve megcsodálhatták a 20. század eleji középosztályi lakásbelsőt. A múzeum lakásmúzeum jellege könnyen feldolgozhatóvá tette a gyermekek számára az eseményt.

Az idei évben ezen kívül látogatást tettünk a bélyeg múzeumban, illetve a Vigadóban megrendezett babakiállításon is.

Gyermekszínházi előadásként a tárgy évben az Operett színház előadásában megszervezett Erdei Kalamajka című darabra esett a választás. Óvodánk társkapcsolatot ápol az Erzsébetvárosi. Két tannyelvű Általános Iskola, Szakiskola és Szakközépiskolával, melynek színjátszó csoportja gyermekeink számára hagyományként minden évben lehetőséget biztosít egy gyermekszíndarab megismerésére.

Táncműhely: Tehetséges gyermekeink heti egy alkalommal vesznek részt a táncműhely óráin. Ezeken az órákon megismerkednek a magyar néptánc alaplépéseivel, népi játékokat sajátítanak el, gyermekdalokat tanulnak meg tanár segítségével. A Bihari János Táncegyüttes tanárja segíti munkánkat, immár több éve. A közös kapcsolatnak köszönhetően gyermekeink több alkalommal szerepelnek a kerület kulturális rendezvényein.

Szöszmötölő szöszmötölők kreatív műhely: Hetente egy alkalommal valósulnak meg a kreatív műhely tevékenységei, melyen egyszerre 10-15 gyermek alkot, tevékenykedik, ismer meg

technikákat, műalkotásokat. A gyerekek alkotásaiból időszakos kiállításokat rendeztünk és rajz pályázatokon vettek részt.

A jeles napok, ünnepeink feldolgozásai is a korábban említett projekt módszer keretében valósulnak meg. Kiemelném a Március 15.-ei készülődést. A megemlékezésre a közelben elhelyezkedő Klauzál téren került sor a Kicsi huszár szobornál, ahol a gyermekek az általuk készített kokárdákat helyezték el. A 2013-2014-es nevelési évben és azt megelőzően a Magyar Nemzeti Múzeumhoz látogattunk el és a múzeum kertben szavaltuk el a tanult verseket, mondókákat, a Nemzeti dal első versszakát, beszélgettünk az épületről-mint épített környezetről, az Arany János szoborról, jeles műveiről.

Hagyományaink feldolgozásába sok esetben bevonjuk a szülőket is, akik sokszínűségüknek köszönhetően páratlan mintát szolgáltatnak a kultúra terén is gyermekeinknek.

A szülők bevonásával megvalósult programok a következők a teljesség igénye nélkül:

Bóbita Napok: Óvodánk kiemelt hagyománya! Ezeken a napokon (3nap) mindig más és más esemény történik. 2014-2015-ben egybe esett a Föld Napjával, ami Jeles Napunk is. Ezen a napon valósult meg „Az egy gyerek egy palánta akció”, melynek keretén belül MINDEN SZÜLŐ a gyerekekkel közösen elültetett egy palántát, óvodánk játszó kertjében és ennek köszönhetően kertünk esztétikai megújulását segítették elő. Délelőttönként kézműves tevékenységekkel várták a csoportok az érdeklődő szülőket és a leendő új kicsiket. Minden csoport más és más technikát mutat be, gondolva az újra hasznosításra is: műanyag palackból virágok, állatok készítése, agyagozás, gyöngyfűzés, origami, batikolás.

Torna szobánkban kiállításokat rendeztünk, és ezt két hétig nézhetik meg az érdeklődők. Ilyen kiállítások voltak: „Anno” hogyan éltek a századelőn nagyszüleink. Ezen a kiállításon egy konyhát és egy szobát rendeztünk be a szülők segítségével a gyűjtött tárgyakból. Retro kiállítás – szüleink játéakai. Maci kiállítás (2015. április). A Bóbita Napok megnyitóján a táncműhely adott előadást és a csoportokból egy-egy gyerek mondott verset, mesét, vagy énekelt.

Adventi készülődés (munka délután): Az adventi időszak megünneplése az adventi koszorú elkészítésével kezdődik, amit minden csoportból egy-egy óvodapedagógus készített el a kézműves műhely vezetőjének a segítségével. Így kreativitásunkat, esztétikai fogékonyságunkat fejleszthettük, ötleteket gyűjthetünk. A szülőknek kreatív munka délutánt tartottunk, melyen karácsonyi asztaldíszeket készíthettek, segítségünkkel és gyermekeikkel közösen. Ezen a programon a szülők nagyon szeretnek részt venni, mert kellemes környezetben, jó hangulatban készítik el a műveket. A karácsonyi program a közös ünnepléssel záródik, amikor az öt csoport közösen mond verseket és énekel karácsonyi dalokat.

Farsang: A farsang nyitott a szülők számára. A farsang napján ötletesebbnél ötletesebb jelmezből jönnek a gyerekek óvodába és egy kellemes délelőtti keretében búcsúztatjuk el a telet: verseny játékokat szervezünk a szülőknek és a gyerekeknek, van tombola, és egy mesét dramatikusán ad elő színjátszó csoportunk.

Húsvéti készülődés (munka délután): a szülőknek ismét kézműves délutánt szerveztünk, ahol húsvéti ajándékokat készíthettek és tojást festhettek hagyományos és új technikákkal.

A 2014-es évben újdonság volt, hogy két csoportunk múzeumpedagógiai előadáson vett részt a Magyar Mezőgazdasági Múzeumban: „Nyuszi hozza” címmel, és sok mindent tanulhattunk a húsvéti szokásokról, a húsvét jelentőségéről.

Anyák napja: Minden csoportban bensőséges hangulatban ünnepeljük meg az édesanyákat. Ilyenkor a szülők az érkezéskor egyesével jönnek be, gyermekük kézen fogja és a szépen feldíszített babaszobába vezeti, ahol a szülő ölbe ülteti, és a gyermek elmondja a tanult verset, mondókát és közösen elénekeli a ismert dalt, majd átadja az ajándékokat. Ezeket az ajándékokat közösen készítjük a gyerekek képességeit figyelembe véve, és az internetes kreatív oldalakon is keresünk ötleteket.

Évzáró: 2015-ben újítottunk: nem szavaltunk, énekeltünk, hanem egy kellemes csapatépítő délutánt szerveztünk, összekötve az Egészség héttel, ez volt a záró program. Minden csoport

más és más játékot (5-6) szervezett az egészséggel is kapcsolatosan. A csapatok szülőkből és gyerekekből álltak és voltak feladatok csak szülőknek, csak gyerekeknek és szülőknek gyermekkel közösen. Ennek a délutánnak nagyon pozitív volt a visszajelzése a szülők körében.

Nagyok búcsúja: Ezen a napon minden a nagyokról szól. Délelőtt a termeket díszítjük és a játszókertünket. Délután van az ünnepség, melyen különböző műsorokkal szerepelnek a gyerekek: tánccal, mozgással, versekkel, dalokkal.

A családokkal való szoros együtt működésnek köszönhetően a kultúrát közvetítő családok bevonása is minden évben megvalósul. Az idei évben, rövid bemutatót tartott, illetve egyszerű lépésekre tanította a gyermekeket, az Ilios táncegyüttes tagja középső csoportos gyermek édesapja. Megvalósult, hogy festőként alkotó édesanya kreatív szivacsfestési módszerrel együtt alkotott a gyermekekkel, valamint egy korábban több országos versenyen résztvevő és eredményeket elérő anyuka magyar népdalokat tanított gyermekeinknek.

Óvodánk a Belső-Erzsébetváros egyik legforgalmasabb és legzsúfoltabb utcájában található. Környezeti státuszunkból adódóan, egyaránt származnak előnyeink és hátrányaink. Az óvodánkba járó gyermekek közül jó néhányan- tekintve hogy Budapest egy hátrányosabb régiójából érkeznek- szociokulturális, és egzisztenciális szempontból egyaránt hátrányos helyzetben élnek. Mindennek tükrében testületünk minden tagja igen fontosnak tartja azt, hogy az alapképzésen túl olyan lehetőségeket biztosítsanak a gyermekek számára, melynek élményközpontúsága a kultúra jegyében zajlik.

2.5 Az intézményi környezet bemutatása (max. 1. oldal) (vö. Szempontrendszer 5. pont)

Bóbita Óvodánk a köznevelési rendszer szakmailag önálló intézménye, mely a Bóbita óvoda Pedagógiai Programja alapján működik, óvó, védő, szociális, nevelő és személyiségfejlesztő feladattal a családi nevelés kiegészítőjeként a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig.

Sokoldalú, játékos érzékszervi megtapasztaláson alapuló tevékenységeken keresztül épül fel fejlesztő programunk. Nevelésünk leghatékonyabb eszköze a szabad játék elsődlegességének biztosítása. A játék a mi óvodai életünkben a gyermekek legfontosabb tevékenysége, hiszen a játék a kisgyermek pszichikus szükséglete. Kiemelt jelentőségű, hisz a gyermek saját belső világából és a külvilágból származó benyomásait a játékban tagolja, rendezi. Az autonóm játszás a gyerekek globális érése, tanulási aktivitása, egyéni lehetősége. Célunk a szabad játék minél optimálisabb szintű kielégítése, a megfelelő feltételek biztosításával, a szülők szemléletformálásával.

Nevelési céljaink meghatározásában kiemelt hangsúlyt kap az egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembe vétele, a gyermeki személyiség kibontakoztatása. Óvoda életünk vezérfonalának a környezettudatos magatartás megalapozását tekintjük, és törekszünk az ökológiai szemléletmód alakítására, az épített és kulturális értékek felfedeztetésére, megismertetésére és annak megóvására, mely lehetővé teszi, hogy környezetükben jól tájékozódó, azt védő, a szépre fogékony, lakókörnyezetükhöz kötődő gyermekeket neveljünk. Munkatársainkkal közösen, tudásunkkal, akaratunkkal, gondoskodásunkkal, a nevelő munkánk minden területén biztosítjuk az értékek elfogadását, szeretetét, megbecsülését. Környezetünket, nevelésünk módszereit életszerűség, és rugalmasság jellemzi, mely lehető legközelebb áll a családi értékrendhez, megerősítő és az egyéneket tiszteletben tartó nevelés értékeihez. Minden, spontán és tervszerűen alkalmazott tudásunkkal és erőnkkel arra törekszünk, hogy a ránk bízott gyermekek az óvodában jól, biztonságban érezzék magukat, kiegyensúlyozottan éljenek, kapjanak meg az optimális fejlődésükhöz és gazdag érzelmi életükhöz a közösségi és erkölcsi értékek kialakulásához szükséges inspirációt, motivációt, lehetőséget.